

Communicatieplan Project Bestuurskracht Scherpenzeel

Periode april 2020 – juli 2020

De gemeente Scherpenzeel bevindt zich vanaf 1996 in een discussie over bestuurskracht in relatie tot schaal en opgaven voor inwoners en bedrijven. In de periode 2011 tot 2019 vindt op diverse momenten overleg plaats tussen de Provincie Gelderland en Scherpenzeel over de ontwikkeling van de bestuurskracht, de noodzaak tot samenwerking en de bestuurlijke toekomst van de gemeente (zie plan van aanpak). Dat heeft niet tot gewenste resultaten geleid. In februari 2020 heeft GS besloten een verkenning te starten naar de ARHI-procedure en Scherpenzeel de opdracht gegeven tot het maken van een kadernota waarin Scherpenzeel zowel zelfstandigheid als herindeling afweegt.

1. Strategie

Tot aan de besluitvorming over de kadernota (juni 2020) is Scherpenzeel aan zet. De provincie Gelderland houdt de voortgang nauwlettend in de gaten en heeft op meerdere vaste momenten een monitoringsoverleg met Scherpenzeel. We zien dat het dossier Scherpenzeel politieker wordt, nu zowel B&W als de oppositie in de raad brieven sturen naar PS. Partijen kiezen een positie en het politieke spel is gestart. Juist daarom is het van belang om vanuit de provincie tot aan besluitvorming alleen over het proces te communiceren en niet over de inhoud. Wel kan de provincie de gemeente ondersteunen en faciliteren bij de communicatie/participatie met de inwoners over de kadernota en de voorstellen die daarin staan.

1.1. Communicatiedoelstelling

De gemeente Scherpenzeel en andere doelgroepen weten wat het standpunt van de provincie is en wat de provincie van ze verwacht.

1.2. Uitgangspunten communicatie

We hanteren deze vaste uitgangspunten:

- Provincie redeneert altijd vanuit de inwoners
- We laten zien wat ons doel is
- We onderbouwen ons doel, het waarom

1.3. Context

We hebben met verschillende doelgroepen te maken in dit proces, die elk een eigen rol en inbreng hebben en waar we in onze manier van werken en communiceren rekening mee moeten houden.

Scherpenzeel: college van B&W.

Met het college hebben we maandelijks een monitorgesprek om de vorderingen te volgen en waar nodig van commentaar en vragen te voorzien. Belangrijkste doel daarvan is nu dat B&W werk maakt van een goede verkenning van beide varianten (zelfstandigheid en herindeling met Barneveld) die een goede afweging mogelijk maakt. Daarop sturen we ook in de gesprekken en andere communicatievormen. Tegelijkertijd is het zaak dat daarin geen vooringenomenheid mag doorschijnen: het gaat immers om de vergelijking en afweging. Hierbij is van belang dat we zuiver en transparant communiceren. Dat betekent o.a. hen informeren over communicatie van ons naar andere partijen (Staten, regiogemeente, Barneveld)

Scherpenzeel: gemeenteraad

De raad is geen directe communicatiepartner voor ons in deze fase. Wij communiceren via het college met de raad. We kunnen in voorkomende gevallen, het liefst in overleg met het college, standpunten of opvattingen van GS openbaar maken. De raad is tot op het bot verdeeld over dit onderwerp.

Scherpenzeel: inwoners

Ook dat is geen directe doelgroep van ons in deze fase. We kunnen de inwoners in voorkomende gevallen bereiken, het liefst in overleg met het college, door standpunten of opvattingen van GS openbaar maken. Tijdens de informatieavonden in december bleek dat de inwoners zich vooral zorgen maken over de voorzieningen en minder (althans ogenschijnlijk) over al dan niet voortbestaan van een zelfstandige gemeente. In onze communicatieboodschap spelen we daarop in. Een aparte plek neemt de Scherpenzeelse krant in; deze is fel tegen herindeling én wordt goed gelezen. Te zijner tijd een interview over dit onderwerp is aan te raden, rondom de beslissing op de kadernota. Dit kan door middel van een persgesprek.

Gemeente Barneveld

Barneveld is wel bereid tot herindeling maar het is nooit een eigen initiatief geweest. Plat gezegd willen ze er geen gedonder mee hebben. Als er gaandeweg dit proces groter en publiek verzet komt in Scherpenzeel bestaat er het risico dat Barneveld zich terugtrekt als herindelingspartner. De opposanten in Scherpenzeel zouden daar op in kunnen spelen en juist publiek debat stimuleren. Het is goed om Barneveld aangehaakt te houden door tussentijds bestuurlijk informatief overleg tussen Jan Markink en de burgemeester en wethouder. Daarnaast vindt er ook informeel ambtelijk overleg plaats.

Regiogemeenten

Met hen worden momenteel gesprekken gevoerd in het kader van de verkenning over opties en varianten voor de versterking van de bestuurskracht van Scherpenzeel. Er bestaat een zeer kleine kans dat er vanuit één van deze gemeenten een keer een boodschap richting pers gaat. Afronding van de verkenning ook delen met deze gemeenten.

Provincie Utrecht

Omdat er ook gesprekken gevoerd worden met gemeenten die in de provincie Utrecht liggen, is er ook – bestuurlijk - contact met Utrecht. Stappen met Utrechtse gemeenten moeten ook kortgesloten worden met deze provincie. Zeker na afronding van de verkenning ook de provincie hierover informeren en zo nodig inhoudelijk betrekken.

BZK

Het ministerie hecht zwaar aan zorgvuldigheid en draagvlak. Zorgvuldigheid moet blijken uit onze manier van werken: elke stap overleggen en de uitkomsten daarvan terugkoppelen. Belangrijk is dat er geen gedoe komt. Ons advies is om in ieder geval via regelmatig ambtelijk overleg, met korte voortgangsrapportage, het ministerie te informeren. Bestuurlijk overleg met de minister moet ook worden gepland. In relatie tot de besluitvorming over de start van een open ARHI overleg in de periode juni-juli 2020. In onze communicatie met het ministerie moet vooral de zorgvuldigheid en gebrek aan vooringenomenheid duidelijk worden.

GS en PS

Het is belangrijk om GS en PS mee te nemen in dit proces. GS besluit over de start van het open overleg ARHI op basis van de kadernota. PS heeft pas bij de eventuele vaststelling van het herindelingsadvies een formele rol. Daarom is het wel van belang om ze te blijven betrekken en informeren, door bijvoorbeeld openbare voortgangsinformatie te delen. In deze fase van het proces, waar Scherpenzeel aan zet is, is het goed om GS regelmatig mondeling of via de rondvraagnotitie te informeren en PS via de mededelingenbrief te informeren over het proces.

1.4. Woordvoering/Perscommunicatie

Vanwege het feit dat Scherpenzeel aan zet is, zullen we tot aan de standpuntbepaling over de Kadernota door GS niet op eigen initiatief actief de media opzoeken. Vragen vanuit de media worden tot dan altijd op basis van de kernboodschap beantwoord, waarbij de focus ligt op het proces. Afstemming met Scherpenzeel is hierbij belangrijk.

1.5. Kernboodschap

We zien dat in Scherpenzeel al 20 jaar wordt gesproken over een herindeling. En dat Scherpenzeel meerdere jaren onvoldoende heeft geïnvesteerd. Wij vinden dat de inwoners van elke gemeente recht hebben op een sterk eigen bestuur, dat hun belangen zo goed mogelijk behartigt. Het borgen van de regionale samenwerking, het versterken van de strategische slagkracht en het verbeteren van het politiek-bestuurlijk samenspel zien wij als belangrijke voorwaarden voor een duurzame toekomst. En dat binnen een verantwoord en solide financieel kader voor de korte en lange termijn. Daarom vragen we van Scherpenzeel dat ze niet alleen de kansen van eigen zelfstandigheid grondig verkent, maar ook de kansen en de mogelijkheden van een herindeling goed in beeld brengt.

Deze kernboodschap moet na het besluit rondom de kadernotitie van Scherpenzeel worden aangepast aan de vervolgstappen. Deze kernboodschap is in de periode tot de besluitvorming over de Kadernota voornamelijk gericht op de doelgroepen bestuurders en media. In het procesplan voor een eventueel ARHI-traject zal een herformulering van de kernboodschap worden opgenomen en een toegespitst communicatieplan.

1.6. Hoofdlijnen communicatie en nadere invulling

Dit communicatieplan geeft de hoofdlijn aan van de communicatiestrategie en van de communicatiestructuur (wie, wat, wanneer etc.) aan de hand van de nu bekende en geplande activiteiten in het kader van het Project Bestuurskracht Scherpenzeel. Om concreet sturing te kunnen geven aan de communicatie in dit project is een nadere invulling nodig aan de hand van de concrete activiteiten en de ontwikkelingen in het project. Deze zijn deels nog niet voorspelbaar, dan wel nog afhankelijk van de beslissingen en situaties die zich in Scherpenzeel kunnen voordoen.

Daarom zal via het Projectteam (wekelijks) en het Bestuursteam (ca. twee wekelijks) monitoring van het communicatieproces plaatsvinden met daarbij mogelijk nadere invulling en bijsturing. Tevens zal bij belangrijke beslis- en actiemomenten van de Provincie, zoals in onderstaand schema beschreven nader inzicht worden gegeven in de verschillende opties bij de uitvoering van de communicatiestrategie en de concrete invulling daarvan. Zo ontstaat (toch) een adequate vorm van sturing en grip op het communicatieproces in dit deels onvoorspelbare project.

1.7. Activiteitschema Project Bestuurskracht Scherpenzeel t.b.v. communicatie-aanpak/kalender (tot de zomer)

In onderstaande is per deelactiviteit in het Project Bestuurskracht Scherpenzeel aangegeven wat de belangrijkste actoren zijn, welke communicatiemiddelen hiervoor zullen worden ingezet, wie daarin binnen de Provincie een rol in heeft en welke planning daar bij hoort. Het bevat een richtlijn voor de communicatie op hoofdlijnen. Gedurende dit traject kunnen zich verschillende scenario's voordoen, waardoor er wellicht besloten moet worden om een andere koers te varen en de communicatie daarop aan te passen. Een aantal scenario's met daarbij de communicatieaanpak staat in het activiteitschema genoemd. Toch kunnen er wendingen zijn die we van te voren niet hebben zien aankomen. Maatwerk is dan belangrijk. In alle gevallen zal het projectteam ( ) daarop zo snel mogelijk anticiperen en een woordvoeringslijn/communicatieaanpak formuleren en deze afstemmen met het bestuursteam en waar nodig met Scherpenzeel of andere partijen.

De tabel volgt twee parallelle tijdlijnen tot de zomer 2020:

- A. De tijdlijn van de totstandkoming van en besluitvorming over de Kadernota in Scherpenzeel.
- B. De tijdlijn van de voorbereiding van besluitvorming over de start van een artikel 8 ARHI-procedure door GS.

Beide tijdlijnen komen samen in het moment van besluitvorming over de start van een artikel 8 ARHI-procedure. Deze is vooralsnog bepaald op medio juli 2020 (na besluitvorming in de gemeenteraad van Scherpenzeel over de Kadernota op 9 juli). Als er tot de start van de ARHI-procedure wordt besloten ontstaat een nieuwe situatie, waarvoor de komende tijd een procesplan incl. communicatie wordt opgesteld.

Activiteitschema bestuurskracht Scherpenzeel t.b.v. communicatie-aanpak/kalender (tot zomer 2020)

A. Monitoring besluitvorming kadernota

Activiteiten	Partijen/betrokkenen	Middel	Wie	Planning
Monitoringoverleg 9 april 2020 15 mei 2020 9 juni 2020	- B&W Scherpenzeel	- Verslag overleg - Gezamenlijke persverklaring - Terugmelding GS - PS Mededelingenbrief - Informatievoorziening Barneveld (indien nodig)	Projectteam: 	20 april/11 mei BT ? april GS ? april PS 25 mei BT 26 mei GS 27 mei PS 15 juni BT 16 juni GS 17 juni PS
Uitwerking scenario herindelings Barneveld	- regie bij B&W Scherpenzeel - betrokkenheid bij B&W Barneveld, gemeenteraad, maatschappelijke organisaties (o.a. Breehoek), bevolking, (initiatief Scherpenzeel)	- ambtelijke ondersteuning en expertise (Scherpenzeel, Barneveld, Provincie)	Projectteam (faciliterend) 	heden – eind mei
Scenario 1: Barneveld trekt zich terug als mogelijke herindelingspartner <ul style="list-style-type: none"> - In bestuursteam standpunt bespreken - Bestuursteam informeert GS, projectteam maakt voorzet - Gesprek GS met B&W Scherpenzeel en delen ons standpunt mee - Gesprek GS met B&W Barneveld en delen ons standpunt mee - GS informeert PS, projectteam maakt voorzet - Persverklaring wordt opgesteld door projectteam, en afgestemd met Scherpenzeel en Barneveld - GS informeert ministerie BZK 				
Toetsing en beoordeling Kadernota B&W Scherpenzeel	- via Monitoringoverleg (B&W Scherpenzeel) - informatie Barneveld	- zie hiervoor monitoringsoverleg hierboven		heden – eind mei
28 mei 2020 Behandeling Kadernota B&W Scherpenzeel	- College B&W Scherpenzeel - B&W Barneveld (op afstand)	- evt. reactie GS formuleren en communiceren	Projectteam, Bestuursteam	direct na 28 mei
Scenario 1: Kadernota voldoet niet aan onze voorwaarden				

- In bestuursteam standpunt bespreken
- Bestuursteam informeert GS, projectteam maakt voorzet
- Gesprek GS met B&W Scherpenzeel en delen ons standpunt mee
- Gesprek GS met B&W Barneveld en delen ons standpunt mee
- GS informeert PS, projectteam maakt voorzet
- Persverklaring wordt opgesteld door projectteam, [REDACTED] en afgestemd met Scherpenzeel en Barneveld
- GS informeert ministerie BZK

Scenario 2: Kadernota voldoet aan onze voorwaarden

- In bestuursteam standpunt bespreken
- Bestuursteam informeert GS, projectteam maakt voorzet
- Gesprek GS met B&W Scherpenzeel en delen ons standpunt mee
- Gesprek GS met B&W Barneveld en delen ons standpunt mee
- GS informeert PS, projectteam maakt voorzet
- Persverklaring wordt opgesteld door projectteam, [REDACTED] en afgestemd met Scherpenzeel en Barneveld
- GS informeert ministerie BZK

28/5 – 9/7 communicatie/participatie over Kadernota	<ul style="list-style-type: none"> - B&W Scherpenzeel 	in principe geen rol van Provincie	projectteam (faciliterend) [REDACTED] Scherpenzeel [REDACTED]	28/5 – 9/7
9 juli 2020 Behandeling Kadernota GR Scherpenzeel	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeenteraad Scherpenzeel - B&W Barneveld (op afstand) 	<ul style="list-style-type: none"> - reactie GS formuleren en communiceren 	Projectteam [REDACTED] Bestuursteam	direct na 9 juli

Scenario 1: Kadernota voldoet niet aan onze voorwaarden

- In bestuursteam standpunt bespreken
- Bestuursteam informeert GS, projectteam maakt voorzet
- Gesprek GS met B&W Scherpenzeel en delen ons standpunt mee
- Gesprek GS met B&W Barneveld en delen ons standpunt mee

- GS informeert PS, projectteam maakt voorzet
- Persverklaring wordt opgesteld door projectteam, [REDACTED] en afgestemd met Scherpenzeel en Barneveld
- GS informeert ministerie BZK

Scenario 2: Kadernota voldoet wel aan onze voorwaarden

- In bestuursteam standpunt bespreken
- Bestuursteam informeert GS, projectteam maakt voorzet
- Gesprek GS met B&W Scherpenzeel en delen ons standpunt mee
- Gesprek GS met B&W Barneveld en delen ons standpunt mee
- GS informeert PS, projectteam maakt voorzet
- Persverklaring wordt opgesteld door projectteam, [REDACTED] en afgestemd met Scherpenzeel en Barneveld
- GS informeert ministerie BZK

Na 9 juli 2020

**Besluitvorming ARHI
procedure door GS**

- GS
- Betrokken gemeenten (Barneveld en Scherpenzeel naar verwachting)

- GS stuk met bijlagen
- Persgesprek
- Informeren gemeenten, BZK, bestuurlijke partners

Projectteam,
[REDACTED]

direct na besluitvorming GS

Scenario 1: GS Heeft vertrouwen in gekozen koers

- GS informeert college B&W Scherpenzeel over het besluit.
- GS informeert college B&W Barneveld over het besluit
- GS informeert ministerie BZK
- GS informeert PS, projectteam maakt voorzet
- Er is een persgesprek direct na besluitvorming (Projectteam: [REDACTED])

Scenario 2: GS Heeft geen vertrouwen in gekozen koers dus ARHI

- GS informeert college B&W Scherpenzeel over het besluit.
- GS informeert college B&W Barneveld over het besluit
- GS informeert ministerie BZK
- GS informeert PS, projectteam maakt voorzet
- Er is een persgesprek direct na besluitvorming (Projectteam: [REDACTED])

Scenario 3: GS Heeft geen vertrouwen in gekozen koers, maar ook niet in start ARHI

- GS informeert college B&W Scherpenzeel over het besluit.
- GS informeert college B&W Barneveld over het besluit
- GS informeert ministerie BZK
- GS informeert PS, projectteam maakt voorzet
- Er is een persgesprek direct na besluitvorming (Projectteam: [REDACTED])

B. Voorbereiding mogelijke start ARHI

Activiteiten	Partijen/betrokkenen	Middel	Wie	Planning
Verkenning regio (opties en varianten) week 16 - 19	- bestuurlijke partijen Renswoude, Woudenberg, Veenendaal, Ede, Scherpenzeel, Barneveld, GS Utrecht, Bestuur Regio Food Valley worden gevraagd input te leveren.	- overleg met deze partijen - Verslag afronding en uitkomsten van de verkenning - bestuurlijk overleg met GS Utrecht in mei	Projectteam [REDACTED]	- voortgang bespreken in ieder bestuursteamoverleg - 11 mei (voorlopig) verslag in bestuursteamoverleg - Gespreksverslag communiceren met de gesproken partijen direct na ieder gesprek - 15 mei stand van zaken in monitoringsoverleg delen
Herindelingsscan voorbereiding procesplan en onderzoeksagenda eventueel uit te voeren herindelingsscan medio mei – begin juli	- GS is verantwoordelijk - B&W Scherpenzeel en Barneveld leveren input	- overleg - procesplan - onderzoeksagenda	Projectteam – IBT [REDACTED]	- stand van zaken bespreken bestuursteam - na 9 juli behandeling in GS tegelijk met besluit ARHI
Scenario1: Barneveld trekt zich terug als herindelingspartner <ul style="list-style-type: none"> - In bestuursteam standpunt bespreken - Bestuursteam informeert GS, projectteam maakt voorzet - Gesprek GS met B&W Scherpenzeel en delen ons standpunt mee - Gesprek GS met B&W Barneveld en delen ons standpunt mee - GS informeert PS, projectteam maakt voorzet - Persverklaring wordt opgesteld door projectteam, [REDACTED] en afgestemd met Scherpenzeel en Barneveld - GS informeert ministerie BZK 				
Juni of juli 2020 Minister BZK	- GS Utrecht - Minister BZK	- bestuurlijk overleg - gespreksverslag - evt. externe communicatieafpraak	CdK Jan Markink	- juni/juli 2020 voorbereiding bespreken in bestuursteam

			Projectteam, Dirk Louter ism ambtelijk BZK	- gespreksverslag bespreken in bestuursteam
Procesplan ARHI-procedure tevens voorbereiding op mogelijk ARHI-besluit	<ul style="list-style-type: none"> - direct B&W Scherpenzeel en Barneveld, evt. GS Utrecht (informatief) - Ministerie BZK (formeel en informeel) 	<ul style="list-style-type: none"> - ambtelijk overleg en informatievoorziening - indien nodig bestuurlijk overleg - informatievoorziening PS 	Projectteam, [REDACTED]	- begin juni gereed voor besluitvorming in GS
Na 9 juli 2020 Besluitvorming ARHI procedure door GS	<ul style="list-style-type: none"> - GS - Gemeenten - BZK 	<ul style="list-style-type: none"> - GS stuk met bijlagen - persgesprek - alle bestuurlijke partijen, samenleving, pers 	Projectteam, [REDACTED]	- direct na besluitvorming GS

Scenario 1: GS Heeft vertrouwen in gekozen koers

- GS informeert college B&W Scherpenzeel over het besluit.
- GS informeert college B&W Barneveld over het besluit
- GS informeert ministerie BZK
- GS informeert PS, projectteam maakt voorzet
- Er is een persgesprek direct na besluitvorming (Projectteam: [REDACTED])

Scenario 2: GS Heeft geen vertrouwen in gekozen koers dus ARHI

- GS informeert college B&W Scherpenzeel over het besluit.
- GS informeert college B&W Barneveld over het besluit
- GS informeert ministerie BZK
- GS informeert PS, projectteam maakt voorzet
- Er is een persgesprek direct na besluitvorming (Projectteam: [REDACTED])

Scenario 3: GS Heeft geen vertrouwen in gekozen koers, maar ook niet in start ARHI

- GS informeert college B&W Scherpenzeel over het besluit.
- GS informeert college B&W Barneveld over het besluit
- GS informeert ministerie BZK
- GS informeert PS, projectteam maakt voorzet
- Er is een persgesprek direct na besluitvorming (Projectteam: [REDACTED])